

(א) [נעיל 1, ג] עירובין ט, טז
 (ב) [שם, ד] ס"א חזן בר רבא,
 (ג) [נעיל 1, ו] ועירובין פט.
 (ד) [ג, ו] דף ג"א.

מוסף רש"י

דרך עליו. למעלה ממאסף, עסקיו מרה"ל והולכו דרך למעלה מראשו והיו לו סוף ארבע, חייב. ואע"כ לאירא מקום פטור, דגובה עברה ואין בו מקום רוב ארבע, מין דלא נח במקום פטור לא מצינו (ש"ב 102). אסקופא משמשת שתי רשויות. פטנים שהיא משמשת כחזרת רה"ל ופטנים כרה"ל (וע"ל ר"ח הפתח). כגון מצינו שיש פליטין רחבים לפתחו מלאן ומלאן והן יתן לתיש שולן זכ"ר להעמיד לתיש אחר ממנו. אם ירצה להשתמש בין הפליטין (ש"ב 102). כל מקום שאחא מוצא שתי רשויות. שערות כל אחת לבדה. והן רשות אחת. גסה אחת להן ששתיים רשות היחיד. כגון עמוד. גובה עברה חזרה, אסור לפתח עליו. מן החצר, ואע"כ שכות חצר עולה עד לחצר, גזירה משום חל. גובה ר' בריה"ל דתי' רה"ל דלא ליתו (למפני עליה (ש"ב 102)).

רבינו הגנאל

רשנין הא דרביא (ברכה) [בבליא נחן] לפיכך חייב, הוא (בבליא נחן) [ברכות], פי' דרך עליו, שהעברו על עצמו מימינו ומשמאל. הא דאחרים דאמרי אסקופא משמשת ב' רשויות, פשוטה היא.

יציאות השבת פרק ראשון שבת

מ.

**עין משפט
 נר מצוה**

נב א ש"ע א"ח פ"י שמו
 ספ"ג ג ב"ג"א:

תוס' ישנים

(א) אמר מהר"ם ה"מ למינקט וקירוי כלפי חוץ ובגין שהדלת עומדת בלמעט עובי הפתח אלא הקירוי אלא דרך הדלת לעמוד טלה פנים והא דלא אוקימנא בלתי כפי"ד וטון שהלמי בלמעט האסקופא ואין משם עד הדלת ד' שמה לפי שאין דרך לעמוד לתי בלמעט האסקופא אלא או פנים או חוץ או כמו שפירש מהר"ם ולתי הו' משום מציאה ואפילו עגול הו' ללפנים ואע"כ דלמא ד' כמו מקרא ד' ואפילו עגול יורד וסומם:

מוסף תוספות

א. מכלל ד"ס ד' דעיקרא נמי מיירי אף באסקופת בית, אלא דרב יהודה אוקימא באסקופת מבוי דוקא. תוס' ה"ל"ט. ב. לפרש ד"ר השתא. תוס' ה"ל"ט. ג. שהיה מותר לטלטל מהח"ד עליו. תוס' ה"ל"ט. ד. [ד' ומדרס דרסי לה רבי'ם. תוס' ה"ל"ט. ה. בין פתח פתוח בין פתח נעול. תוס' ה"ל"ט. ו. מוציב פתוח לרה"ל מותר להשתמש בשאינו רחב ד' דאין מצטרף חלל שלו לרה"ל. תוס' ה"ל"ט. ז. ואינה רחבה ד' ובכי האי גונא מפליג התם. תוס' ה"ל"ט. ח. דאי בפתוח לרה"ל כיון דאין בו ארבע על ארבע הוי מקום פטור. תוס' עירובין ט. [אן] כיון דבגובה ג' ואינה רחבה ארבעה הוי מקום פטור. תוס' ה"ל"ט. ט. אם לא היה לו דלת עם עתה נמי מותרת כי. פסקי ה"ל"ט. י. עם המבוי כשהפתח פתוח. תוס' ה"ל"ט. יא. [אן] אפילו מה שעומד חוץ לקורה כלפנים דיבוק דקורה זו להכשיר המבוי היא באה וגם להכשיר חתונה, וכל האסקופה היא מקום אחד נגד מה שחורץ כלפנים. יטע"ל ועי' מהר"ל א"ל תוס' ה"ל"ט. כ. משום דקאסבריהימותרהשתמש תחת הקורה. י"ד. אע"פ שאין הקירוי רחב ד' כיון שיש ארבעה משפת הקורה עד הדלת מקום חסוב הוא ושם מבוי עליו ומצטרף עם המבוי ומתירתי הקורה אפילו פתח נעול. תוס' ה"ל"ט. טו. נמי. תוס' ה"ל"ט. טז. אע"כ דרבנן פליגי עליה התם ואמרי משהו אדם את אשתו שתיים ושלוש עשרים בלא בחובה, מ"ם נראה. תוס' ה"ל"ט.

דרך עליו. שהגזיהו למעלה מ' דלא שלטי ציה אויר רה"ל והו' מקום פטור: **חייב**. כי הדר אמציה ואע"כ דדרך מקום פטור אזל: **לא נח**. במקום פטור והו'א ליה עקירה מרה"ל והנחה ברה"ל: **הכל נח**. במקום פטור ציד העומד על האסקופה: **פתח פתוח כו'**. קס"ד צמצוי שהכשירו צלמי ולחיו לפנים מן האסקופה והיינו דקא מתמה ואע"כ דלית ליה לחי מצחוץ והא אמר רב חמא כו': **סוך הפתח**. של מצוי דהיינו רחב האסקופה: **לריד לחי אחר להסירו**. שהלמי הממיר את המצוי סתמיה נגד האסקופה וזקוף עליה וקסבר אסור להשתמש נגד הלחי אלא מחודו הפנימי ולפנים הו' היכר המציאה: **וכ"ם** דלוי ציה רחב ד'. במשך עובי החומה לפיכך אינה רשות לעצמה ומותר להשתמש כנגד הלחי מחודו החיצון שהוא שיהא שיהא האסקופה אלל רה"ל ואין לך לחי גדול מעובי החומה שמכאן ומכאן שבהם המצוי ניחר: **הכל באסקופת מצוי עסקינן**. דקאמרת אצל לא צמצוי שהכשירו צלמי אלא צמצוי שהכשירו צקורה וקורת המצוי שיעור רחבה טפח צפ"ק דעירובין (דף ג'.) והאסקופה עובי הפתח מסתמא רחבים הם נמצא חצוי של עובי הפתח מקורה וחצוי אינו מקורה וכגון שהניח הקורה כלפי פנים לצד המצוי הלכך פתח פתוח כלפנים מחוד החיצון של קורה ולפנים וסבר לה כמ"ד מותר להשתמש תחת הקורה או משום טעם דהיכרא מלכר כדמפרש פלוגמיהו דעירובין (דף ט'.) או משום דקורה מחיה דאמרינן חודה החיצון יורד וסותם: **פתח נעול**. והדלת שוקף בפני האסקופה הפנימית וכל האסקופה חוץ לדלת כלחוץ ואפילו תחת הקורה דכיון דנקטת המצוי בטלה לה קורה וליכא למימר יורד וסותם דכל מחיה שאין צין חלל המחיות ד' אינן מחיות ולא שייכא ציה מותר גוד אמציה. ולהכי לא אוקמא באסקופת בית דקסם בית פתח שלו יש לו משקוף מלמעלה ונמצא עובי הפתח כולו מקורה ואפילו פתח נעול אמרינן יורד וסותם שהרי יש בחלל עובי ד' מן הדלת לסתימת פי התקרה. וה"ה דמצי לאוקמא כולו מקורה אלא שאין צרחה עובי ד' אלא משום דקסם עובי החומה אינו פחות מד' באסקופת בית. שכולו פתח מקורה. והיינו טעמא דפתח נעול כלחוץ כגון שקירה עובי הפתח צמתי קורות דליתו תקרה שיש צה ד' אמרינן צה יורד וסותם ומו לא אחי נעילת דלת ומצטל למחיה ואפילו הוא שוקף בצמנעיתו דלא דמי למצוי דקורת מצוי קצרה היא ולא הוכשרה אלא למצוי הלכך פתח נעול בטלה מתורת קורה דהא אול ליה מצוי אצל תקרת ד' לא בטלה ירדת סתימתה נעילת דלת דהלמ"מ הוא גוד ולבוד דופון עקומה במקום ד' והכא טעמא משום קורות הו' שאין צו ארבעה ולא צו ארבעה ולא ציניהן ג' והדלת מתוקן להיות נעול בצמנע הלכך פתח פתוח כלפנים דכיון דאין ציניהן ג' אמרינן לבוד והו' כחדא ופיה החיצון יורד וסותם דהא השתא אית צה ד': **פתח נעול כלחוץ**. כיון דצמנע הוא נמצא הוא מפסיק ציניהן ומחלקן זו מזו שאינן נראות יחד לומר צהן לבוד וליכא למימר בציניהן פיה יורד וסותם דהא לית צה ד': **ואם היפה אסקופה גבוהה י' כו'**. סיפא דמילתא דאחרים דצרייתא דלעיל והדר נקוט לה לפרושה כמו אמר מר: **רשום לעצמה**. ואין מטלטלין צה אפילו מן הבית ואף על גב דשמייה רה"ל: **אומר היה ר"מ**. דהוא אחרים דאמרינן בהריות: **והן רשות אחת**. דשניהן רה"ל אלא שזה נמוך וזה גבוה: **כגון עמוד צרה י' כו'**. אסור לכתף עליו מן החצר: **משום סל צרה**. גבוהה י' ורחב ד' דהו' רשות היחיד דליכא חיובא דאורייתא מרשות הרבים לכתף עליו: מתני'

אע"כ דרית ליה לחי בו'. פרש"י דס"ד דמיירי באסקופת מצוי שהכשירו צלמי ולא נהירא מדקאמר בסמוך לעולם באסקופת בית^א אלא נראה^ב דמיירי בכל אסקופה צין דמצוי צין דבית צין דחצר ונקט אע"כ דלית ליה לחי לחי משום מצוי דבית וחצר אינו ניחר צלמי וקורה אלא צפסיס א"כ נקט לחי משום דבית וחצר נמי ניחרין צלמי מלאן ולחי מלאן ומיירי דקיימא אסקופה כנגד עובי החומה דהיינו צין לתיס שהוא תוך הפתח והדלת עומדת אלא עובי החומה של **לד** פנים ולהכי פתח פתוח כלפנים שאותו עובי רה"ל גמורה היא שיש לה ג' מחילות צ' מחילות מעובי החומה ושלישית לצד פנים אע"כ פ שגלד רביעית הוא פרוץ צמלואו אפ"ה כיון שהפתח פתוח בטל אותו עובי למה שצפנים שיש לו ג' מחילות פתח נעול כלחוץ דכיון שהא נעול אינו בטל למה שצפנים והו' כנפרץ צמלואו למקום האסור ולאו דוקא כלחוץ^ג דהא רה"ל גמורה היא מדאורייתא כיון שיש לה ג' מחילות ואסור לטלטל משם ולחוץ אלא קרי כלחוץ לפי שאינה כלפנים ואסור לטלטל מצפנים לעובי הפתח דרך נקב אם יש צלמא א"כ יש לישב כלחוץ כגון פתחו לנרמלית אצל האסקופה כולה צרה"ל חוץ לעובי החומה ליכא לאוקמא דאי לאו גבוהה ג' אפילו פתח פתוח הוא כלחוץ דהו' רה"ל ואי גבוהה ג' ורחבה ד' כמלית היא ולא היא לא כלחוץ ולא כלפנים ואם אינה רחבה ד' מקום פטור הוא ולעולם הוא כלפנים וכלחוץ^ה ואי קיימא כולה לפניו א"כ לעולם הוא כלפנים וא"כ כיון דמיירי באסקופת בית א"כ מאי פריך אע"כ דלית ליה לחי והא אסקופת בית מסתמא מקורה הוא^ו ואית לן למימר פי תקרה יורד וסותם ואור"כ דע"כ צאינו מקורה איירי דצמקורה אפילו פתח נעול נמי כלפנים: **תוך הפתח אע"כ שאין בו ד' צריך לחי אחר להתירו**. וא"כ לרבא דמוקי לה צפ' קמא דעירובין (דף ט. ע.) דהיינו דוקא צפתח לנרמלית משום דמלא מין את מינו ונעור^ז לוקי הכא צפתח לרה"ל ולא צייני נמי דלא מפליג התם צין פתוח לנרמלית צין פתוח לרה"ל נוקי באסקופה גבוהה ג'^ח דצפ"ק דעירובין (ג' ט.) מוקי אצ"י הא דלריך לחי אחר להסירו דליכא אסקופה ג' או דליכא אסקופה כלל ולאמאי דמיק רב לשנינו צע"א וי"ל דלא מצוי לאוקמי הכי דא"כ אפילו נעול נמי כלפנים וכי תימא דלית ציה ד' הו' מצוי למיפרך א"ה אפילו נעול נמי: **אמר רב יהודה אמר רב הבה באסקופת מבוי עסקינן**. דוקא באסקופת מצוי פתח פתוח כלפנים כיון שהקורה ראויה להחיר את המצוי אע"כ שמוציא זה א"כ לקורה שהרי יש לו ד' מחילות שהפתח והדלת צרביעית מ"מ כיון שראויה להחיר את המצוי^ט מנכרך יחד^י והו' כאלו מקורה ד' טפחים^י אצל באסקופת חצר וצית כיון שהקורה אינה ראויה להחיר שם אפילו פתח פתוח הו' כלחוץ והואיל ואינו מקורה אלא חזיה דוקא נקט הכא חצוי מקורה דכזולה מקורה אפילו נעול כלפנים דקסם אסקופה שהיא תוך הפתח רחבה ד' אף על גב דאוקי אסקופה דאיירי צה מ"ק צאינה רחבה ד' התם מיירי צעומדת חוץ לעובי הפתח דוקא קירוי כלפי פנים אצל כלפי חוץ אפילו נעול הו' כלפנים^{יא} דקסבר רב חודו החיצון יורד וסותם כדמסיק צפ"ק דעירובין (דף ט'.) וה"ה דהו' מצי למנקט טפח א' מקורה וקירוי בצמנעו צלצד שיהא פתוח מארבע מחודו החיצון של אותו טפח עד הדלת א':

גזירין משום תל צרה"ל. אומר ר"י דמצית לעלייה לא אסר ר"מ לטלטל דלא יבא לטלטל בכך מרה"ל לעלייה דמינכר מחייתא ולא טעו אצ"כ צהכי אלא דוקא תל צרה"ל גור אטו תל צרה"ל דליכא מחילות וצריש כל גגות (עירובין דף פט. ט.)^{יב} מפרש דלא אמר ר"מ אלא שיש עובי ד' גגות כ"מ בגזירותיו אפילו לגבי רבים כדמוכח צריש אע"כ (כמוצו ד' ט.) גבי הא דאמר ר"מ אסור להסות אשתו אפי' שעה אחת צלל כחובה^{יג} הכא אין הלכה כר"מ דצפ' כל גגות (עירובין ד' ט.) וסו' פסקינן בצדיא הלכה כר"ש דפליג עליה וקאמר א' גגות וא' חצרות וא' קרפיפות רשות אחת הן לכלים שצמנו צמוכן ושרי לטלטל מגג לחצר: **לא**

כגון עמוד ואמת הריחים דקציעי אצל לא מכתשת ודצריס המטלטלים ואומר ר"י דאע"כ דק"ל כ"מ בגזירותיו אפילו לגבי רבים כדמוכח צריש אע"כ (כמוצו ד' ט.) גבי הא דאמר ר"מ אסור להסות אשתו אפי' שעה אחת צלל כחובה^{יג} הכא אין הלכה כר"מ דצפ' כל גגות (עירובין ד' ט.) וסו' פסקינן בצדיא הלכה כר"ש דפליג עליה וקאמר א' גגות וא' חצרות וא' קרפיפות רשות אחת הן לכלים שצמנו צמוכן ושרי לטלטל מגג לחצר: **לא**

יציאות השבת פרק ראשון שבת

לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל. והא דאמר בערבי פסחים (דף נו: ושם) ערבי שבתות וערבי ימים טובים לא יוכל עד שתחשך היינו אפילו התפלל לא יוכל דמפרש התם כדי שיכנס לשבת כשהוא בתורה אבל לא התפלל אפילו בשאר ימים נמי אסור כלומר הכא: **ואם התחילו**

אין מפרסין, אפילו התחילו באיסור כדמוכח בסוכה (דף נה.) גבי מי שצא בדרך ואין צדו לזבזב. ג' תולדות על שאלתו ופרין ליימאר דמפרסין ואלא תנן אש התחילו אין מפרסין והל' משני דהכא בהתחילו בהיתר וגבי לזבזב התחילו באיסור דמפרש זמנייה הו"ל וה"ע משמע בגמ' דקאמר^א כיון דשרי המיינה לא מטרחין ליה^ב וימישג נמי הא דקשה בגמרא גבי ליימאר מהו מיוצתא דריצ'זל: **אין מפרסין**, דוקא בדאיכא שוות ציוס והתפללו כדמשמע בגמרא דקאמר בהנחה לא שכח שכות משמע דאין לו להפסיד תפלת מנחה^ג וסוכה (ג"ס) שהיא מוקי ממני דאיכא שהות דמשני אמר שהנחתי לעיל הא דאיכא שהות והא דליכא שהות:

אימא תהו יבוצתא דר' יהושע בן לוי. משמע דר' יהושע התחיל מפרסין מלפני אסור לנטעם **(א)** וא"ת לוקי מנתינת בהתחיל בהיתר דלשכתן גבי הדלה **(ב)** ע"פ (דף קו.) דקאמר נמי כי האי לישנא אסור לאלס **(ג)** לנטעם כלום קודם שיבידיל ואפ"ה משמע אש התחילו בהיתר אין מפרסין דקאמר התם^ד הכי אמר רב דבלה אינה קובעת וה"ע דקבעי ואלכי אבל אהתולי ומעיקרא ליה מתחלין ויש לומר דאש התחילו אין מפרסין משמע ליה אפילו התחילו באיסור כדפישט במנחה:

בתספורת של בן ארבעה ב'ו'. נראה דהכי הלכתא ושרי סעודה קטנה^א במנחה גדולה עד זמן תפלה דוקא סעודה גדולה כגון סעודת אירוסין ושואלין וסעודת מילה אסור^ב ודלך כרב אחא זכר יעקב דאסר אפילו סעודה קטנה סמוך למנחה גדולה דהלכה כלישנא קמא דסתם לן הש"ס ורב אשי שהוא בתראה סידר את הש"ס והלכתא כותיה לגבי רב אחא זכר יעקב וממאי דאמר לקמן מאימתי התחלה דין אין להזכיר דתמתינין חתמת הדין דלך כרב אחא דאיכא למימר דקאי אלס התחילו אין מפרסין ומיהו סמוך למנחה קטנה אסור אפילו סעודה קטנה ואש התחילו מפרסין^ג ואע"ג דהש"ס אי לאו דר' יהושע זבן לוי הוה מוקי לה בצעודה קטנה וסמוך למנחה קטנה ואש התחילו אין מפרסין ואל קיי"ל כר' יהושע זבן לוי דאמר צפרק תפלת השחר (ברכות כח:) מ"מ כיון דמסקי סתם הש"ס הכי משמע דבהא דאש התחילו^ד מפרסין קיימא לן כותיה^ה דוקא בהא דאמר דאסור לנטעם אפילו צבל היו חוגגים עומם צחוץ^ו וכ"מ צמוץ מדקאמר הכי חזרין צבלאי למ"ד תפלת ערביה רשות מכי שרא המיינה לא מטרחין ליה ורבי חיינא שהיה בא"י היה אומר לתלמידיו שהיו מצבל ורב שהיה מצבל ליה יכולין לנטעם כל כך צביהם וקשה דצפרק כיצד מצרכין (שם דף מד.) צסופו קאמר רב חסדא אומר על הארץ ועל פירותיה ור' יוחנן לימא רב חסדא אומר לתלמידיו שהיו מארץ ישראל^ז וי"ל דקים ליה שצאומה שעה לא היו לפניו^ח תלמידים מארץ ישראל:

למ"ד תפלת ערבית רשות לא מצרחין ליה. וא"ת מיפוק ליה משום ק"ש וי"ל כגון שקרא ק"ש ונראה לר"י אפילו למאן דאמר תפלת ערבית רשות אין לנטלה צחנס אלא צביל שום נורך כמו צשרא המיינה דהכא או אש יש שום מצוה שאינה עוברת יעשה המצוה ולהתפלל אע"פ שהמצוה אינה עוברת אבל צחנס אין לנטלה מדע שהרי יעקב תקנה^י ולמה יש לנטלה צחנס ועוד דלמרחין צפרק תפלת השחר (שם טו: ושם) שהיא כנגד הקטרת אצרים שהיא כל הלילה ד"לל מעכבי כפרה אלא מצוה הי"ג תפלת ערבית מצוה ואין להאריך:

התם ועוואו אלא כדי להראות תספורת של כהן גדול. אמר ועירי [הנין חבתין בבלאי למאן דאמר תפלת ערבית רשות. רבי יהושע הוא דסבר כי תפלת ערבית רשות, כמו שאמרו בבבבובת צפרק תפלת השחר (דף טו) תפלת ערבית רבן גמליאל אומר חובה ר' יהושע אומר רשות.

מתני' לא יצא אדם לפני הספר להספד: **סמוך למנחה**. קודם למנחה: **עד שיפולג**. שמה ישכח ולא יתפלל. והא אפילו בחול נמי והא דמני הכא משום דמני להא דמני גבהי' לא יכא הדייט צמחטו ע"ש עם חשכה שמה ישכח ויכא משתחשך: **ולא ינוס**. סמוך למנחה:

לא למרחץ כו'. וטעמא דכולהו משום שמה ישךך עד שיעבור זמן תפלה: **ואש הסחילו**. אחת מכל אלו: **אין מפרסין**. אלא יגמור ואח"כ מתפלל. ובגמרא (דף י) מפרש דאיכא שהות לגמור קודם שיעבור הזמן: **מפרסין לק"ש**. דאימא מדאורייתא: **ואין מפרסין לספלה**. ובגמרא (דף יב.) פריך הא תנא ליה רישא: **גמ' מנחה גדולה**. התחלה זמן תמיד של צין הערצים מכי מתחיל להערבי דהיינו מחצי שבע ולמעלה דהא חצי שש וחצי שבע חמה עומדת צראש כל אדס וקודרת כנגדה למטה ואינה נוטה לשום דך ומחצי ז' ולמעלה נוטה צרקיע למערב. סמוך למנחה מהתחלת שבע: **מנחה קטנה**. צט' ומחצה שהיו רגילין שלא לאחרי יותר מכן כדאמרין צתמיד ששעט^א. סמוך לה מתחילי י:

אש הסחילו אין מפרסין. צתמיה דיעבור הזמן ליימאר מהו מיוצתא כו' דקתי הכא יגמרו סעודתם: **בן ארבעה**. חמנו של רבי היה ופזר מעות ללמוד תספורת של כ"ג [מדרי' פא]. שהיה מספר כל ראשו ולא לגמרי אלא מניח כל השערות קנת כדי שיכא ראשו של זה צצל עיקרו של זה והיינו כסוס יסמנו [את ראשיהס] [ויחזקאל (מד) ומימשך טובא: **צורקים גדולה**. עורות הרבה ובתחלת תקוין: **לגולה מילא דמרחה**. לחוף ראשו ולהשתטף מרחץ אמר רב אבין משיערה מעפרתו הימנו ומאימתי התחלת בורסקי משיקשור בין כתיפיו ומאימתי התחלת אכילה רב אמר משיטול דיו ור' חנינא אמר משיתיר חגורה ולא פליגי^א הא לן והא להו אמר אביי הני חברין בבבאי למאן דאמר תפלת ערבית רשות כיון דשרא ליה המיינה לא מצרחין ליה ולמ"ד חובה מצרחין ליה והא תפלת מנחה דלכולי עלמא חובה היא ותנן אש התחילו אין מפרסין ואמר רבי חנינא משיתיר חגורה התם

להיות תחלת הדין: **מאימתי הסחנס סספורת**. דנימא שזכר אין מפרסין צתנתן אש התחילו כו': **מעפורת**. סודר ונתנו לה צרכין שלא יפול השער על צדיו: **משיערה מעפרתו הימנו**. סודרו הוא ראשו להפשטת צדיו: **משיקשור צין כספיו**. את צמי זרועותיו שקורין צצרי"א: **הא לן והא להו**. צני צבל היו חוגגין את עלמתן צחוץ וכשאולכין צריכין להמירם וצני ארץ ישראל לא היו נוהגין קן בהתרת חגורה קודם נטילת ידים: **למאן דאמר ספלה ערביה רשות**. צמסכת צרכות (דף טו:) מפני שהיא כנגד הקטר הלצים ואימורים שאין מעכבין כפרתן: **לא מצרחין ליה**. להפסיק אלא יגמור ואחר כך יתפלל: **ולמאן דאמר חובה כו'**. צתמיה: לא

מאן דאמר רב חסדא אומר על הארץ ועל פירותיה ור' יוחנן לימא רב חסדא אומר לתלמידיו שהיו מארץ ישראל^א תלמידים מארץ ישראל: **למ"ד תפלת ערבית רשות** לא מצרחין ליה. וא"ת מיפוק ליה משום ק"ש וי"ל כגון שקרא ק"ש ונראה לר"י אפילו למאן דאמר תפלת ערבית רשות אין לנטלה צחנס אלא צביל שום נורך כמו צשרא המיינה דהכא או אש יש שום מצוה שאינה עוברת יעשה המצוה ולהתפלל אע"פ שהמצוה אינה עוברת אבל צחנס אין לנטלה מדע שהרי יעקב תקנה^ב ולמה יש לנטלה צחנס ועוד דלמרחין צפרק תפלת השחר (שם טו: ושם) שהיא כנגד הקטרת אצרים שהיא כל הלילה ד"לל מעכבי כפרה אלא מצוה הי"ג תפלת ערבית מצוה ואין להאריך:

התם ועוואו אלא כדי להראות תספורת של כהן גדול. אמר ועירי [הנין חבתין בבלאי למאן דאמר תפלת ערבית רשות. רבי יהושע הוא דסבר כי תפלת ערבית רשות, כמו שאמרו בבבבובת צפרק תפלת השחר (דף טו) תפלת ערבית רבן גמליאל אומר חובה ר' יהושע אומר רשות.

התם ועוואו אלא כדי להראות תספורת של כהן גדול. אמר ועירי [הנין חבתין בבלאי למאן דאמר תפלת ערבית רשות. רבי יהושע הוא דסבר כי תפלת ערבית רשות, כמו שאמרו בבבבובת צפרק תפלת השחר (דף טו) תפלת ערבית רבן גמליאל אומר חובה ר' יהושע אומר רשות.

^(א) סוכה לה. ^(ב) זכ"ל לק"ש כי"א נמשכה שבעה"ק דהיא"ש וכן צפרשי דהיא"ש ובפיסקא לקמן [א.], ^(ג) צרמת כח. ^(ד) פ"י יתלש ונעצור ערך עלף ברס יתעלף פ"י לזון עיפית כמו על ראש יונה יתעלף ופ"י רשי חולין ^(ה) ד"ה נתעלף. ^(ו) צרמת ^(ז) צרמת ^(ח) [נפרסין ^(ט) לפניו שם הנין ^(י) שאלה ^(יא) דף קה. ^(יב) ויני מוספות צרמת מר. ד"ה אינה ופ"י קידושין טט: ^(יג) פ"ה הא]

הגהות הב"ח

^(א) תוב"ל ד"ה לזכר וכו' אסור לנטעם כלום וא"ת:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה הא לן וכו' בני בבב אלו חוגגין וכו'. מנטי סן ציתוקא כב סו שלמך על צבל מוצר' אורז צתמיהס: **תוב"ל** ד"ה הא לן וכו' וי"ל דקים ליה וכו'. וענין זה לקמן צב ע"א מד"ה דקמי דלמי וכו' ולקמן קמי ע"צ מד"ה צתמיה זעירי. ובעינינו ע"צ מד"ה מני אולמא ובספסיס קא ע"צ צצכיס ד"ה לקטר. ובזולין ע"צ מד"ה חויאי לצרימ' ובסעיות מו ע"א מד"ה לכתחלה מני וצתמיהס ח ע"א מד"ה מ"ד דר"י. ונדמה מר ע"צ מד"ה שלשס וכו' ובסעיות וכו' ע"צ מד"ה כיון. ובצ"ג כט ע"צ מד"ה כי פליגי. ובצ"ג קח ע"א מד"ה הא. ובגמ"ס כד ע"צ צצין ד"ה מ"ש. ושם כו ע"א צצין ד"ה וכו'. ובגמ"ס פ"ק תנא דיענות צתמיה ואין מעיקין אלא עד ג' ימים:

לעני רש"י

פשמ"י. התקלה. ביצרי"א וירבוצ"י. ד. להפליא שרוולים.

מוסף רש"י

ואם התחילו אין מפרסין. אש התחילו קודם המנחה ומשם עומדת והגיע זמן המנחה אין לרצון להפסיק עומדת ולהתפלל (טובח לה).

רב נסים גאון

מנחה גדולה מו' שעות ומחצה ולמעלה, ומנחה קטנה מו' שעות ומחצה ולמעלה. ופירושה במסכת ברכות בפרק תפלת השחר (דף טו.) תספורת בן ארבעה מפורשת במס' סנהדרין בפרק כהן גדול (דף ו) מאי כסוס וכיסמו את ראשיהם, תניא כמין תספורת לוליאנית. מאי תספורת לוליאנית, אמר רב יהודה אמר שמואל תספורתא ויחידא, הדיק דמי אמר רבה ראשו של זה צבז עיקרו של זה. שאילו את רבי איהוד תספורת של כהן גדול, אמר להן צאו ורואו תספורת של בן ארבעה. תנא ר' אומר לא להזכיר פירין בן ארבעה את מנחה גדולה מו' שעות ומחצה ולמעלה, ומנחה קטנה מו' שעות ומחצה ולמעלה. ופירושה במסכת ברכות בפרק תפלת השחר (דף טו.) תספורת בן ארבעה מפורשת במס' סנהדרין בפרק כהן גדול (דף ו) מאי כסוס וכיסמו את ראשיהם, תניא כמין תספורת לוליאנית. מאי תספורת לוליאנית, אמר רב יהודה אמר שמואל תספורתא ויחידא, הדיק דמי אמר רבה ראשו של זה צבז עיקרו של זה. שאילו את רבי איהוד תספורת של כהן גדול, אמר להן צאו ורואו תספורת של בן ארבעה. תנא ר' אומר לא להזכיר פירין בן ארבעה את

מנחה גדולה מו' שעות ומחצה ולמעלה, ומנחה קטנה מו' שעות ומחצה ולמעלה. ופירושה במסכת ברכות בפרק תפלת השחר (דף טו.) תספורת בן ארבעה מפורשת במס' סנהדרין בפרק כהן גדול (דף ו) מאי כסוס וכיסמו את ראשיהם, תניא כמין תספורת לוליאנית. מאי תספורת לוליאנית, אמר רב יהודה אמר שמואל תספורתא ויחידא, הדיק דמי אמר רבה ראשו של זה צבז עיקרו של זה. שאילו את רבי איהוד תספורת של כהן גדול, אמר להן צאו ורואו תספורת של בן ארבעה. תנא ר' אומר לא להזכיר פירין בן ארבעה את

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

מאימתי התחלת סעודה, רב אמר משיטול דיו, ר' חנינא אמר משיתיר חגורה. ולא פליגי, בני א"י נטילת ידים. וליא, בגמ' דין. ולכתחלה אמאי לא, דילמא מוספי טענתא וסתרי לדין.

(א) י"ג רנה, (ב) לקמן לג: ג' טו: תמינת כה"ג, (ג) סנהדרין י' מגילה טו', (ד) פסחים י"ג ע"ט (ס), (ה) נגון תמינת י"ג שהוא חסר חוקק לתוכו אכן שיתמלא זה לא מעלה ולא תוריד וטוב היה שיתמלאו יין שלישי והביאו הנגילה סי' קטו סק"ג, (ו) מוספתא ברכות פ"ג (לקמן קידושין ג'ז, (ז) מג' ד"ט פ"י ע"ט וע"ע, (ח) ברכות טו: ע"ט, (ט) ע"ט נדרים ז', (י) וע"י ברכות כה"ג, (יא) וע"י פ"ג דף ט ע"ב, (יב) וע"י.

תורה אור השלם

- 1 לכן בה אעשה לך ישראל עקב כי זאת אעשה לך הבורן לקראת גלוךך ישראל:
- 2 מסר אונן משמע תורה גם תפלתו ותועבה:
- 3 ויהי ממקראת וישב משה לישפט את העם והעמך קעם על משה מן הבקר עד הערב:
- 4 והקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה והיה ערב והיה בקר יום אחד:
- 5 כי יך ארץ שרמלך גער ושרף בבקר יאכלו והשרף ארץ שרמלך בן חורים ושרף בעת יאכלו בגבורה ולא בשתי:

גליון הש"ס

גמ' לביש ותבכתי. ע"י ברכות ל ע"ב: תוס' ד"ה בריהווא וכו' וליה לשנוי קושיא קמייהא וכו' וענין זה פסחים ע"ג ע"א וכמו שכתב המהרש"א על דברי ר' חייא וכו' רבינו: ד"ה דין אמת וכו' לאבוק דין מרומה. ע"ג מנהל ע"י ע"ב מר"ה הן וכו' מ' ע"ב:

לעו"ר רש"י

קאלצו"ס [קלצונין]. שן. גרב. בעל קל. מרדכי [טריציי"ד]. לישלב אכבנות. קלני"ש [קנייליב"ש]. שם פרטי.

מוסף רש"י

היי שעה. עולם היה תועבת (א). בגבורה של תורה. ששקן בגבורה הגמיה והבינה (תהלת י"ג). מאכל לודים. לודים ולמטוס רענמטס הן אלה שהלמטוס עתירין כל הלילה ושנים שתיים שעה ראשונה וחלוקן בשניה (פסחים י"ב). מאכל לודים. לודים ולמטוס רענמטס אלה החולן ולא עמלו בו (שם). לבינת המרחץ. בית שעשוי למחן בו, וגי' בתים הן זה לפנים מזה, פנימי לחמלה, חלין שעומדים שם מלובשים בעיני ששטנים שם בגדיהם (ושב"ס) ב"ב טו.

יציאות השבת פרק ראשון שבת

לא שכיחא שכרות. אין דרך להשתכר מצע"י לפיכך גומר ויתפלל אלל צבילה עשו להשתכר בסעודתן: **היון לקראת אלוסיך.** התנאה לפניו: **רמי פומקי.** נותן אנפילאות חשויים צרגליו וצלע"ו קאלצו"ס: **שדי גלימא.** משליך אדרתו מעליו שלל יראה כחשוב:

התם לא שכיחא שכרות הכא שכיחא שכרות א"ג במנחה כיון דקביעא לה זימנא מירתת ולא אתי למפשע ערבית כיון דכולא ליליא זמן ערבית לא מירתת ואתי למפשע מתקופי לה רב ששת טריחותא למיסר המייניה ועוד ליקו הכי וליצלי "משום שנא" ¹ הכון לקראת אלהיך ישראל ² רבא בר רב הונא ירמי פוזמקי ומצלי אמר הכון לקראת וגו' רבא ירמי גלימיה יופכר ידיה ומצלי אמר כעבדא קמיה מריה אמר רב אשי חוינא ליה לרב כהנא כי איכא צערא בעלמא שדי גלימיה ופכר ידיה ומצלי אמר כעבדא קמי מריה כי איכא שלמא לביש ומתכסי ה"ומתעטף ומצלי אמר הכון לקראת אלהיך ישראל רבא חוייה לרב המנונא דקא מאריך בצלותיה אמר ³ מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה והוא סבר זמן תפלה לחוד וזמן תורה לחוד ר' ירמיה הוה יתיב קמיה דר' זיורא והוה עסקי בשמעתא גנה לצלווי והוה קא מסרהב ר' ירמיה קרי עליה ר' זיורא ² מסיר אונן משמוע תורה גם תפלתו תועבה מאימתי התחלת דין רב ירמיה ורבי

יונה חד אמר משיתעטפו הדיינין וחד אמר משיפתחו בעלי דינים ו'לא פליגי הא דעסקי ואתו בדינא הא דלא עסקי ואתו בדינא רב אמי ורב אסי הוה יתבי וגרסי ביני עמודי וכל שעתא ושעתא הוה טפחי אעיברא דרשא ואמרי אי איכא דאית ליה דינא ליעול וליתוי רב הסדא ורבה בר רב הונא הוה יתבי בדינא כולי יומא הוה קא חליש לבייהו תנא להו רב חייא בר רב מדרפתי ³ ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב וכי תעלה על דעתך שמשעה יושב ודן כל היום כולו תורתו מתי נעשית אלא לומר לך ⁴ כל דיין שדן דין אמת לאמתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית כתיב הכא ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב וכתיב התם ⁴ ויהי ערב ויהי בקר יום אחד יעד מתי יושבין בדין אמר רב ששת עד זמן סעודה אמר רב חמא מאי קרא דכתיב ⁵ אי לך ארץ שרמלך גער ושרף בבקר יאכלו ושרף ארץ שרמלך בן חורים ושרף בעת יאכלו בגבורה ולא בשתי בנבורה של תורה ולא בשתייה של יין ⁶ תנו רבנן שעה ראשונה מאכל לודים שניה מאכל לסמים שלישיית מאכל יורשין רביעית מאכל פועלים חמישית מאכל כל אדם איני והאמר רב פפא רביעית זמן סעודה לכל אדם אלא רביעית מאכל כל אדם חמישית מאכל פועלים ששית מאכל ת"ח מכאן ואילך כזורק ⁷ אבן לחמת אמר אבוי ⁸ לא אמרן אלא דלא טעים מידי בצפרא אבל טעים מידי בצפרא לית לן בה אמר רב אדא בר אהבה מתפלל אדם תפלתו בבית המרחץ מיתבי ⁹ הנכנס לבית המרחץ מוקם שב"א עומדין לבושין יש שם מקרא ותפלה ואין צריך לומר שאילת שלום ומניח תפילין ואין צריך לומר שאינו חולץ מקום שבני אדם עומדים "ערומים ולבושין יש שם שאילת שלום ואין שם מקרא ותפלה ואינו חולץ תפילין ואינו מניח לבתחלה מקום שבני אדם עומדין ערומים אין שם שאילת שלום ואין צריך לומר מקרא ותפלה וחולץ תפילין ואין צריך לומר שאינו מניחן כי קאמר רב אדא בר אהבה במרחץ שאין בו אדם ¹⁰ והא אמר רבי יוסי בר חנינא מרחץ שאמרו אע"פ שאין בו אדם בית הכסא שאמרו אע"פ שאין בו צואה אלא כי קאמר רב אדא ¹¹ בחדתי והא מבעיא בעא ליה רבינא ¹² הומינו או אין זימון ולא איפשיטא ליה לאו הוא הדין למרחץ לא דילמא

לביית הכסא מהו יש זימון

אסור לאדם שיטעום קודם שיתפלל תפלת המנחה. אין הלכה כי הא דרבי"ל, וכבר פירשנוה בברכות בפרק תפלת השחר. אמר רב אשי חוינא ליה לרב כהנא דכי איכא צערא [בעלמא], שדי גלימיה וכסי ויהי וניחן כרעיה כעבדא לקמיה מריה ומצלי. וכי איכא שלמא, לביש ומכסי ומעטף ומצלי, אמר הכון לקראת אלהיך ישראל. וכן ראוי לעשות. אמר רב אדא בר אהבה מתפלל אדם במרחץ. ואותיבנא עליה מיהא, הנכנס למרחץ מקום שבני אדם עומדים לבושים, יש שם מקרא קריית שמע ותפלה, ואין צריך לומר שאילת שלום ומניח שם תפילין, ואין ציל שאינו חולץ. מקום שבני אדם עומדים ערומים ולבושים, יש שם שאילת שלום ואין שם קרית שמע ולא תפלה ולא תפילין, ואם היה לבוש אותן [ואינו] חולץ, מקום שבני אדם כיון ערומין, אין שם שאילת שלום, ואין ציל ק"ש ותפלה וחולץ תפילין, אחר מרחץ ואחר בית הכסא. ושנינין כי קאמר רב אדא במרחץ חדש ואשמעינן הודמנה במרחץ לאו מילתא היא אבל הזמנה בבית הכסא לא איפשיטא וקטינין לה לאיסורא.

התם לא שכיחא שכרות.

התם לא שכיחא שכרות. וא"ת דנרש פ' צמרא דמענית (דף טו: ע"ט) אמרינן שמריית ומוסף דכל יומנא לא שכיחא שכרות לא גזרינן מנחה וענילה דשכיחא שכרות חיישין אלמנא גם צמנחה שכיחא שכרות וי"ל דהתם לענין נשיאת כפים שאני דלפילו לא שמה אלל רביעית אסור לישא את כפיו:

טריחותא למיסר המייניה

ועוד ליקו הכי וליצלי ומשני משום שנאמר הכון לקראת אלהיך ישראל ⁵. ו'לא חייט לשנויי קושיא קמייתא מכלן ² שצריך לאזור חלזיו כשמתפלל ³ וצמחזור ויטרי מפרש דטעס דצעין אזור שלל יהא לצו רואה את הערוה ודוקא להן שלל היה להם מנכסים לכן היו נכריים לאזור צענת תפלה אלל לדין יש לנו אצנט של מנכסים אין לנו נכריין לאזור ² רמי פוזמקי. מכלן יש להוכיח שאין להתפלל יחף אלל צנ"י כצ"ז ויו"כ: **אי איכא דאית ליה דינא ציעור.** משמע דעדוף דין מתלמוד תורה והא דלמרי' צפ' צמרא דמ"ק (דף פ.) גבי ההוא לטרקיה זיבורא ושכיז עיילוהו למערמא דקסודי ולא קצלוהו למערמא דדייני וקצלוהו ³ התם צדיינין שאינן מומחין שפעמים נטוין אחר השומד: **דין אמת לאמיתו.** ולאפוקי ⁴ דין מרומה: **שאני**

א. שמענין דאפילו מי שלובש מנכסים שאין לבו רואה את הערוה. מי רה"ן. [וע"י מהרש"ל והוא דלא צמחזור ויטר שצנ"י אה"ט. ג. [ו]אסור להתפלל בלא חזורה משום הכון. פי' רה"ן. ג. ומיהו מצוה לאזור משום הכון לקראת אלהיך ישראל. מוס' ה"א. ט. טפי לדון. מוס' ה"א. ה. אלא מיהו עדיפי חסדי דדייני, י"ל. מוס' ה"א. ו. אבל דין מומחה עדיף טפי מתלמוד תורה. מוס' ה"א. ז. נראה דמשום הכי נקט אמת. מוס' מגילה טו: א. כדאמרינן בשבועות מגין לדיין שידע בדין שהוא מרומה ועדים מעידים עליו שלא יאמר אחתהו והא קולר תלוי בצוור עדים תלמוד לובר מדבר שקר תרחק. מוס' ה"א. ט.

רבינו חננאל

ומאימתי התחלת דין, אי הוה עסקי בדינא אחרינא משיפתחו בעלי הדין סנוניתיהן, ואי לא משיטעטפו הדיינין. עד מתי יושבין בדין עד זמן סעודה ואסיקנא ארבע זמן סעודה לכל הוה. כל דיין שדן דין אמת לאמתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו סייע במעשה בראשית. מי"ט במעשה בראשית כתיב ויהי ערב ויהי בקר, והכא כתיב ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב. פיסקא עד שיתפלל. איבייל כיון שהגיע זמן תפלת המנחה

(א) הונה ע"פ מה שגראה לפנינו בגמ' דהגי' אלו חולץ.

עין משפט

נא וטוש"ע א"ח סי' ס"א סעיף ג':
נא ב' מ"י פ"ה מה'ג' תפלה הלכה ה' סמג עשין י"ט טוש"ע שם סעיף ה':
נא ב' מ"י שם טוש"ע שם סעיף ו':
ס' ד' מ"י שם הלכה ד' סמג שם טוש"ע א"ח סי' ס"א סעיף ג':
ס'א ד' מ"י שם ופ"ג מה'ג' צלות הלכה י"א טוש"ע א"ח סי' לא סעיף ו' צב"ה ופי' כד סעיף ה':
ס'ב ד' מ"י פ"ג מהלכות סנהדרין הלכה ז' ופי' מהלכות תפלה הל' ו' סמג עשין לו טוש"ע א"ח סי' רל"ב סעי' ז' וטוש"ע ח"מ סי' ה' סעי' ה':
ס'ג ד' מ"י פ"ג מה'ג' הלכה ה' א' סמג עשין לו טוש"ע ח"מ סי' ה' סעיף ג':
ס'ד ט' י' מ"י פ"ג מה'ג' ק"ש הלכה ג' טוש"ע א"ח סי' קנ"ו ופי' פ"ז:
ס'ד י' מ"י שם הל' ג' טוש"ע א"ח סימין פ"ג סעיף א':
ס'ה ב' מ"י פ"ג מה'ג' ק"ש הלכה ג' טוש"ע א"ח סי' פ"ז ופי' מה סעי' ג' [נכ"י] כאלו ופי"ג ברכות ד' כ. ופי' כד"ש כאלו ופי' סי' ט"ז:

מוסף תוספות

א. שמענין דאפילו מי שלובש מנכסים שאין לבו רואה את הערוה. מי רה"ן. [וע"י מהרש"ל והוא דלא צמחזור ויטר שצנ"י אה"ט. ג. [ו]אסור להתפלל בלא חזורה משום הכון. פי' רה"ן. ג. ומיהו מצוה לאזור משום הכון לקראת אלהיך ישראל. מוס' ה"א. ט. טפי לדון. מוס' ה"א. ה. אלא מיהו עדיפי חסדי דדייני, י"ל. מוס' ה"א. ו. אבל דין מומחה עדיף טפי מתלמוד תורה. מוס' ה"א. ז. נראה דמשום הכי נקט אמת. מוס' מגילה טו: א. כדאמרינן בשבועות מגין לדיין שידע בדין שהוא מרומה ועדים מעידים עליו שלא יאמר אחתהו והא קולר תלוי בצוור עדים תלמוד לובר מדבר שקר תרחק. מוס' ה"א. ט.

רבינו חננאל

ומאימתי התחלת דין, אי הוה עסקי בדינא אחרינא משיפתחו בעלי הדין סנוניתיהן, ואי לא משיטעטפו הדיינין. עד מתי יושבין בדין עד זמן סעודה ואסיקנא ארבע זמן סעודה לכל הוה. כל דיין שדן דין אמת לאמתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו סייע במעשה בראשית. מי"ט במעשה בראשית כתיב ויהי ערב ויהי בקר, והכא כתיב ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב. פיסקא עד שיתפלל. איבייל כיון שהגיע זמן תפלת המנחה

(א) הונה ע"פ מה שגראה לפנינו בגמ' דהגי' אלו חולץ.